

DE NAIROBI A DJAMENA

Encara no hem tingut temps de pair les eternes indigestions de Somàlia, Congo i Darfur quan Kenya i Txad surten de la cuina com plats forts en el menú de les misèries. Una vegada més, el nostres menjadors s'omplen de massacres a cop de matxet, cues de refugiats fugint amb farcells al cap, nens perduts amb ulls desorbitats i adolescents armats i drogats a la caixa de vehicles 4x4 robats. Àfrica s'enfonsa?

El conflictes clàssics alimentats pels poders de la Guerra Freda, com les guerres de Moçambic, Angola, Etiòpia o sud Sudan s'han, de moment, acabat. Però han estat substituïts pels nous conflictes, molt més difusos i atomitzats, dels anys 90, com els de Sierra Leone, Libèria i Rwanda, per esmentar-ne només alguns. I, des de fa uns anys, s'estan afegint al caos països que abans havien estat considerats models d'estabilitat al continent, per exemple de Costa d'Ivori, Gabon, Zimbabwe, o l'esmentat Kenya.

No. Àfrica no s'enfonsa. Àfrica ja fa temps que va tocar fons. Àfrica, com la resta del planeta, es transforma, però el problema és que es transforma de forma cíclica. Es transforma però no canvia, o dit d'altra manera, canvia per a que res no canviï.

La gent que surt a protestar, a matar i robar, pels carrers de les ciutats de Kenya no ho fa per defensar la democràcia o la suposada victòria de l'oposició. El grups de rebels que volen depositar al govern de Djamena no lluiten per acabar amb la corrupció i instaurar un règim de llibertats.

La democràcia, o l'etnicitat, juguen en el fons un paper minoritari en aquestes guerres cruentes. Al cap i la fi tot acaba en una lluita per accés als recursos. Els kenyans, els sudanesos de Darfur, el somalis, n'estan farts de pobresa, explotació i violència. No volen llibertat d'expressió, volen un tros de terra que els permeti viure dignament, escoles i clíniques pels seus fills, que els deixin viure en pau. I estan tant desesperats que estan disposats a seguir al primer sonat amb uniforme o corbata que els prometi el paradís. Els líders rebels que els convencen per agafar les armes i matar-se entre ells no pensen instaurar cap democràcia, ni eliminar la corrupció. Volen prendre el poder per reclamar el seu torn de ser corruptes, fer-se milionaris colonitzant l'estat i empobrir encara més a la població a la que pretenen salvar.

Un amic meu congolès sempre diu que el pitjor que li pot passar a un país africà es que hi hagi eleccions, o cops de estat, i arribi un nou polític al poder. Assegura que és molt millor mantenir tant de temps com sigui possible el dictador o el demòcrata de pacotilla de torn. El mandatari passa la primera dècada al govern robant per a ell i la seva tribu, però un cop ja no sap què fer amb els apartaments a la Costa francesa, els cotxes de luxe i els comptes a les illes Caiman, comença a preocupar-se de si el seu poble l'estima o no i inverteix en carreteres i hospitals. En canvi, si cada pocs anys el president és derrocat, només tens gent que roba contínuament i mai no fa res pel poble.

Jordi Raich.

Escriptor.

www.jordi-raich.com

Feb 08